



Jesse van de Velde is hovenier in opleiding bij Yuverta.

Hoveniers kunnen ervoor kiezen om zich te specialiseren in boomverzorging. Een logische stap: het vak boomverzorging biedt inhoudelijke verdieping en is een waardevolle aanvulling op de brede hoveniersopleiding. Yuverta biedt een professionele opleiding tot boomverzorger (BZ), waarmee vakmensen zich kunnen onderscheiden in het groen. Yuverta-docent Corik Geurts: 'De opleiding Boomverzorging is een waardevolle toevoeging voor elke groenvakman.' Dit vakblad spreekt drie studenten boomverzorging met een hoveniersachtergrond.

Auteur: Karlijn Raats



Corik Geurts, docent

Thijs van de Velde

Aanrader voor hoveniersbedrijven: specialiseren in boomverzorging

Specialisatie op hoog niveau – letterlijk en figuurlijk

Voor jongeren die direct na het vmbo willen instromen, is het belangrijk te weten dat het wettelijk pas vanaf 18 jaar is toegestaan om te werken met complex materieel, zoals een motor-kettingzaag, hoogwerker of stronkenfrees. Ook vanuit de opleiding gezien is er een beperking: jongeren onder die leeftijd mogen deze machines alleen onder strikt en continu toezicht van een begeleider beroepsmatig hanteren. Corik Geurts, docent bij Yuverta, legt uit: 'Studenten met een diploma vmbo kader of gemengde leerweg worden toegelaten op mbo niveau 3. Toch adviseert Yuverta om eerst te kiezen voor een brede basis in het groen, bijvoorbeeld via de opleiding hovenier of bos- en natuurbeheer. Zo ontwikkelen studenten zich fysiek én mentaal verder; daarna zijn ze breder inzetbaar als vakman.'

Ervaringen van studenten

Cas Jansen (20), werkzaam bij boomverzorgingsbedrijf Van Hoogstraten in Gemert, begon aan de hoveniersopleiding, maar voelde zich daar

niet helemaal op zijn plaats. Tijdens de corona-periode realiseerde hij zich dat hij vooral buiten wilde zijn en wilde werken met zijn handen. 'Ik woon buitenaf, in Liesel bij Deurne. De link met de natuur en buitenwerk was snel gelegd. Na mijn eerste gesprek bij Yuverta Eindhoven wist ik eigenlijk meteen dat ik boomverzorger wilde worden. Toch moest ik eerst beginnen met de hoveniersopleiding, omdat boomverzorging als specialisatie binnen het hoveniersvak wordt gezien.' Uiteindelijk besloot Cas, in overleg met Yuverta, na het eerste leerjaar van de hoveniersopleiding over te stappen naar de boomverzorgingsopleiding. Inmiddels heeft hij zijn tweede leerjaar bijna achter de rug. Alhoewel zijn hart bij de boomverzorging ligt, snapt hij dat de hoveniersopleiding een goede basis kan vormen. 'Het is fijn als je plantenkennis hebt of weet hoe je iets repareert in de tuin. Maar voor boomverzorging is dat niet per se noodzakelijk. Het is eigenlijk een vak op zich, méér dan alleen een specialisatie.'

Jansen merkt dat er vanuit het werkveld steeds meer vraag komt naar boomkennis. 'Ik ken meerdere zzp'ers die als hovenier en als boomverzorger werken, een ideale combinatie. Ze doen bij een klant het tuinonderhoud en worden ingeschakeld voor specialistische boomklussen. Je hoeft het hovenierswerk er niet bij te doen, maar het kán wel. Het vak wordt ook steeds toegankelijker: er komen voortdurend nieuwe technieken die het werk fysiek minder zwaar maken.'

Inzicht in boom en groeiomgeving

Jansen vindt het interessant dat het bomenvak sinds zijn geboorte drastisch is veranderd. 'Vóór de tijd van Shigo werd ons vak nog "boomchirurgie" genoemd. Tegenwoordig zorgen we echt voor de boom; we stáán voor die boom. Zo denkt de moderne boomverzorger verder dan alleen aan de kroon. Je leert hoe een boom functioneert, hoe hij groeit, hoe belangrijk de bodem is. De boom moet het van onderaf hebben. Dat vind ik echt interessant', zegt hij.

Bij het Yuverta-event Midzomernacht staat bodemverbetering centraal, met name pneumatisch beluchten (ploffers), een techniek die steeds vaker wordt ingezet. 'Bij het bedrijf waar ik werk, huren ze daarvoor specialisten in als dat nodig is. Het is logisch dat de opleiding hier veel aandacht aan besteedt, want in de praktijk zie je dat hier steeds meer vraag naar is.'

Combinatie hovenier-boomverzorgers

Jesse Oosse (25) werkt in de buitendienst bij de gemeente Schouwen-Duiveland en rondde eerder een mbo 4-opleiding tot hovenier af, inclusief leidinggevende kwalificatie. Nu volgt hij de mbo 3-opleiding boomverzorging. 'De boomverzorgingsopleiding is ontzettend leerzaam. Op de helft van het bomensortiment na is alles nieuw voor mij: klimtechniek, snoeien, verplanten, bodem, groeiplaatsen... Het is echt een ander vak dan hovenier. Bij de gemeente werk ik voornamelijk vanuit een hoogwerker om bomen te snoeien. De meerwaarde van de opleiding boomverzorging is de afwisseling. Je doet bijvoorbeeld kennis op over bomen, groeiplaatsen, klimtechnieken en over werken met zware machines.'

Techniek en veiligheid centraal

Veiligheid in het werk staat voorop, dat leert elke boomverzorgingsstudent van meet af aan. 'Op de opleiding leren ze ons dat iedereen een boom kan snoeien of omzagen, maar dat het is een vak om dat op de juiste manier en veilig voor jezelf en de omgeving te doen', zegt Oosse. 'Wij leren risico-assessments te maken, zodat je eerst goed nadenkt en op basis van een plan te werk gaat. Dan weet je van tevoren voor 99 procent zeker dat er niks fout kan gaan. Geen enkele boomverzorgers klimt ongezeurd een boom in of heeft zijn materiaal niet op orde. Goede voorbereiding wordt ons in de opleiding echt ingepeperd.'

Jansen vertelt over de ontwikkeling van technieken die het werk minder intensief maken: 'Voeger gebruikte je de prusikknoop; dan moest je jezelf omhoog hijsen en de knoop telkens doorschuiven. Tegenwoordig gebruiken we de *single rope technique* (SRT). Dan gooi je een dun lijntje in de boom, daar maak je je klimlijn aan vast, en met behulp van voetklemmen, een kniehaak en je gordel klim je naar boven. Veelgebruikte materialen zijn de ZigZag van Petzl, primair bruikbaar voor de *double rope technique* (DRT) en in combinatie met de Petzl Chicane geschikt voor SRT. Maar er zijn ook

andere innovaties, zoals de modulaire *notch rope runner pro* en de *rope wrench*, die worden gebruikt in combinatie met een klimgordel en klimgreep. Beide zijn toe te passen met de SRT.'

Wedstrijden

Jansen en Oosse hebben inmiddels hun eerste leerjaar afgerond en bereiden zich voor op de examens van het tweede leerjaar in Boxtel. De examens omvatten de onderdelen klimmen, begeleidingssnoei, bomen (ver)planten, een theoretisch gedeelte en sortimentskennis.

'De moderne boomverzorging maakt razendsnelle ontwikkelingen door, met allerlei gave technieken'

Niet alleen de opleiding biedt kennis en techniek. Studenten kunnen ook groeien in hun vak door mee te doen aan klimwedstrijden, zoals het NK Klimmen op 15, 16 en 17 mei. Voor studenten is er een aparte wedstrijdcategorie, waar Jansen aan deelneemt. Jansen: 'Onze leraar Harry Verbeek, die ook meedoet aan het NK Klimmen, organiseert speciale trainingsdagen. Daar doe ik aan mee om extra te trainen voor de klimwedstrijd, zodat ik optimaal voorbereid ben.'

Afwisseling en vrijheid

Thijs van de Velde (21) begon als hovenier, maar zijn hart lag altijd bij de boomverzorging. 'Ik kijk nu met heel andere ogen naar bomen. Hoe ze groeien, hoe oud ze worden. Het zijn getuigen van de geschiedenis.' Hij vond zijn hoveniersopleiding waardevol, vooral vanwege de omgang met klanten. Die ervaring komt hem nu van pas in zijn eigen bedrijf, Tuinman Thijs. Boomverzorging vraagt volgens Thijs niet alleen fysieke kracht, maar vooral scherpzint: 'Je moet constant alert zijn. In een boom kun je niet even kletsen, zoals hoveniers op de grond. Een foutje is zo gemaakt.' Wat het vak voor hem bijzonder maakt? De afwisseling en de vrijheid. 'Niks is zo mooi als het uitzicht dat je hebt als je hoog in een boom hangt.'

Ook zijinstromers welkom

De opleiding trekt ook veel zijinstromers. Geurts: 'Vaak zijn ze 30+, fysiek sterk, brengen ze

levenservaring mee en kiezen ze bewust voor boomverzorging. Zij kunnen direct beginnen met de boomverzorgingsopleiding zonder eerst de hoveniersopleiding te hoeven doen, zoals scholieren die als 16- of 17-jarige van het vmbo komen. We hebben al zijinstromers verwelkomd uit de geestelijke gezondheidszorg, een ex-militair, zelfs een voormalige fietsenmaker. Ze hebben allemaal hun eigen reden om te switchen en maken een heel bewuste keuze.' Op de vraag of je fysiek sterk moet zijn om het vak boomverzorging op de lange termijn te kunnen uitoefenen, antwoordt Oosse: 'Het draait vooral om techniek. Je moet tactisch werken. Ik klim meestal met een *double loop*-systeem en blijf boven tot de boom klaar is. Zo hoef je niet telkens omhoog te gaan. Ik deel de boom op in hoeken, zodat ik veel vanuit één positie kan doen en zo min mogelijk hoef te stijgen of dalen.'

Bij twijfel: doen

Oosse, Jansen en Van de Velde raden de boomverzorgingsopleiding bij Yuverta zeker aan voor hoveniers die zich willen specialiseren. Oosse: 'Het is een handige aanvulling, een waardevol diploma, en het is ontzettend leuk werk. Wil je je als werkgevend hovenier specialiseren in boomverzorging, dan is daar uiteraard een investering in materieel voor nodig, maar die betaalt zich terug doordat je dan een echt allround bedrijf bent. Bovendien kun je je gespecialiseerde medewerkers dan ook laten inhuren.'

Van de Velde beaamt dat. Vooral middelgrote hoveniersbedrijven – met zes tot acht medewerkers – raadt hij aan om te investeren in één of twee gespecialiseerde boomverzorgers. 'Je hebt iemand nodig in de boom én iemand op de grond, die ook kan klimmen voor een reddingsoperatie als het misgaat. Reddingsklimmen is essentieel; dat leren wij ook in onze opleiding. Bij een ongeval maken de eerste minuten het verschil.' Volgens Van de Velde is een middelgroot bedrijf ook ideaal voor studenten om ervaring op te doen. 'Die hebben voldoende werk in bomen, én genoeg budget voor goed klimgereedschap. Een basisset kost al snel 1500 tot 2000 euro – en dan heb je nog niks bijzonders.' Zijn advies? 'Als je twijfelt als bedrijf: doe het. Er is twee keer zoveel werk als dat er boomverzorgers zijn.'





BE SOCIAL

 Scan, lees & deel!